

عدم تأثیر بحران‌های جهانی در

رشد منسوجات بی بافت

■ اشاره:

منسوجات بی بافت نام عمومی گروهی از منسوجات می باشد که برخلاف سایر انواع منسوجات در ساختار آنها نخ وجود ندارد و ساختار منسوج مستقیماً از الیاف تولید شده است. به عبارت دیگر در فرایندهای تولید منسوجات بی بافت به کمک روش ها و تکنیک های ویژه ای الیاف را مستقیماً به صورت یک ساختار دو بعدی که دارای طول و عرض است در می آورند (فرایند تشکیل لایه^۱) و سپس در مرحله بعد استحکام و چسبندگی الیاف درون لایه به یکدیگر را افزایش می دهند (فرایند اتصال دهی^۲) تا قابل استفاده جهت صنایع پایین دستی شود، البته در بعضی موارد از فرایند تکمیل نظیر چاپ، لمینیتینگ و .. نیز به عنوان آخرین مرحله از فرایند تولید منسوجات بی بافت نام برده می شود.

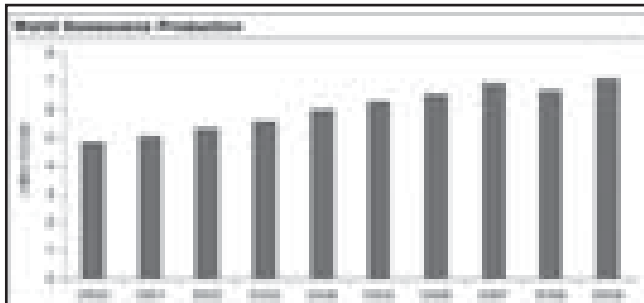
سابقه استفاده از منسوجات بی بافت در اروپا به دهه ۱۹۳۰ میلادی بر می گردد. با توجه به ارزان بودن هزینه فرایند تولید منسوجات بی بافت در مقایسه با سایر انواع منسوجات که جهت تولید آنها نیازمند مجموعه ای از فرایندهای ریسندگی، بافندگی، رنگرزی، چاپ و تکمیل هستیم، منسوجات بی بافت توانسته اند در حوزه بازار منسوجات آرایشی، بهداشتی و بیمارستانی سهم غالب را به خود اختصاص دهند. میزان مصرف این نوع از منسوجات بی بافت نیز ارتباط مستقیمی با میزان رفاه جوامع مصرف کننده دارد به همین دلیل بازار استفاده از منسوجات بی بافت در کشورهای پیشرفته و یا در جوامع در حال توسعه بسیار بیشتر از سایر نواحی است و هنوز بزرگترین شرکت های تولید کننده منسوجات بی بافت آرایشی، بهداشتی و بیمارستانی در کشورهای اروپایی، آمریکا و ژاپن مشغول به کار هستند و شاید بتوان گفت که از بین حوزه های مختلف صنعت نساجی حوزه تولید منسوجات بی بافت در کنار حوزه بازیافت منسوجات تنها مواردی باشند که هنوز کشورهای پیشرفته در حال سرمایه گذاری در آنها می باشند (سایر قسمت های صنعت نساجی به سمت کشورهای آسیای شرقی، آسیای جنوبی و آمریکای جنوبی حرکت نموده اند).

موارد مصرف منسوجات بی بافت

موارد مصرف منسوجات بی بافت را می توان به صورت های مختلفی تقسیم بندی نمود، که در ادامه تعدادی از رایج ترین موارد مصرف منسوجات بی بافت آورده شده است:

- کف پوش ها (موکت منازل و اماکن عمومی و اداری)
- ژئوتکستایل ها (انواع مختلف منسوجات بی بافتی که در تماس با زمین قرار داشته و در پروژه های عمرانی مورد استفاده قرار می گیرند)
- خودرو (تزئینات داخلی خودرو، عایق های صوتی و حرارتی و ...)
- مصارف بهداشتی (پوشک، نوار بهداشتی، دستمال، لباس پزشکی و بیماران و ...)
- فیلتر (انواع مختلف فیلترهای صنعتی، خودرو، فیلتر جاروبرقی، فیلتر هود و ...)
- عایق های رطوبتی (ایزوگام و ...)
- عایق های صوتی و حرارتی (نمدهای ایزولاسیون مورد استفاده در ساختمان، خودرو و ...)
- کالای خواب (منسوجات بی بافت حجیم درون لحاف، تشک و ...)
- پوشاک (لایی چسب، لایی میانی لباس، البسه محافظ و ...)
- چرم مصنوعی (لایه پشت چرم مصنوعی جهت صنایع کیف و کفش)
- ...

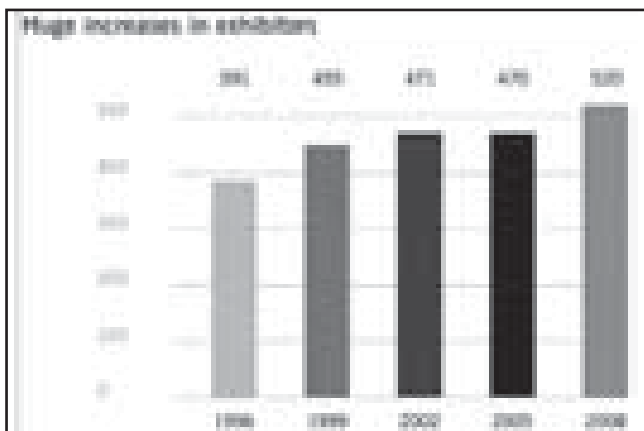
بررسی آمار نشان می دهد که در سال ۲۰۰۹ میلادی تولید منسوجات بی بافت در جهان با ۶/۳ درصد رشد نسبت به سال قبل به ۷/۱ میلیون تن رسید (شکل ۱). مطالعه وضعیت تولید منسوجات بی بافت در جهان نشان می دهد که در طی ۱۰ سال گذشته میزان تولید جهانی منسوجات بی بافت با یک روند صعودی ثابت و بدون تأثیر از بحران های جهان توانسته است به رشد خود ادامه دهد و در طی این دوره زمانی میزان تولید بیش از ۵۰ درصد در جهان افزایش یافته است (در سال ۲۰۰۰ میلادی میزان تولید کمتر از ۵ میلیون تن بود).

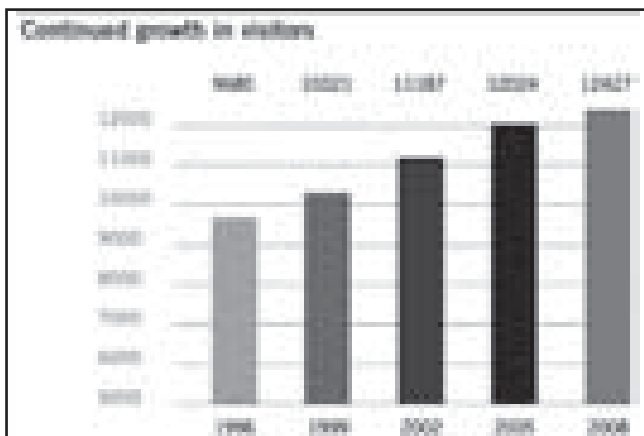
شکل ۱ - نمودار رشد صنعت منسوجات بی بافت در جهان

شکل ۲ - تصویری از ورودی محل برگزاری نمایشگاه

شکل ۳ - تعداد شرکت‌های غرفه گذار در ۵ دوره گذشته نمایشگاه

شکل ۴ - تعداد بازدیدکنندگان در ۵ دوره گذشته نمایشگاه

نمایشگاه ایندکس سوئیس

مهمترین و معتبرترین رویدادهای جهانی در حوزه منسوجات بی بافت عبارتند از نمایشگاه ایندکس (INDEX) که هر سه سال یکبار در شهر ژنو سوئیس برگزار می شود و نمایشگاه تکتکستیل (TechTextil) که هر دو سال یکبار در شهر فرانکفورت آلمان برگزار می شود.

شاید سال جاری را بتوان شلوغ ترین سال جهت صنایع نساجی به حساب آورد، زیرا علاوه بر نمایشگاه های فوق امسال نیز برای اولین بار به فاصله ای اندک پس از برگزاری نمایشگاه ایندکس در تاریخ ۲۶-۲۳ فروردین و نمایشگاه تکتکستیل در تاریخ ۵-۳ خرداد شاهد برگزاری بزرگترین رویداد نساجی جهان در ابتدای مهر ماه سال جاری در اسپانیا خواهیم بود.

در نمایشگاه ایندکس امسال ۵۳۰ شرکت از ۴۳ کشور جهان در حوزه های مرتبط با صنعت منسوجات بی بافت اعم از ساخت ماشین آلات صنعتی و قطعات یدکی (نظیر کارد، کراس لاپر، سوزن زن و ...)، تولید منسوجات بی بافت (منسوجات بی بافت ترموباند، اسپان لیث، ژئوتکستایل و ...)، تولید محصولات پایین دستی از منسوجات بی بافت (ماسک، پوشک، فیلتر و ...) و عرضه مواد اولیه (الیاف، گرانول، چسب و ...) آخرین دستاوردهای فنی و نوآوری های خود را به مدت ۴ روز در دو سالن در مساحتی نزدیک به ۵۰ هزار متر مربع که ۲۱۶۰۰ مترمربع از آن اختصاصاً توسط غرفه ها پوشانده شده بود؛ به معرض نمایش قرار دادند.

همانگونه که پیش بینی می شد استقبال از این نمایشگاه نیز چشمگیر بود و در مدت ۴ روز برگزاری این نمایشگاه نزدیک به ۱۲۶۷۰ نفر از این نمایشگاه در محل دائمی نمایشگاه های شهر ژنو (PALEXPO) که در فاصله ای بسیار نزدیک به فرودگاه این شهر قرار دارد بازدید به عمل آوردند (شکل ۲).

علاوه بر سمینارهای مختلفی که شرکت های حاضر در نمایشگاه در آن به عرضه توانمندی های خود می پرداختند یک سری سمینارهای آموزشی در حوزه هایی نظیر مدیریت زنجیره عرضه و تقاضا در صنعت منسوجات بی بافت، استفاده از منسوجات بی بافت در صنعت بسته بندی و ... نیز برگزار گردید.

نمایشگاه ایندکس که برای اولین بار در سال ۱۹۸۴ برگزار گردید امسال نیز توانست دهمین دوره برگزاری خود را با موفقیت پشت سر بگذارد، به گونه ای که آمارها حاکی از رشد تعداد غرفه های شرکت کننده (شکل ۳)، فضای اشغال شده توسط غرفه گذاران و همچنین تعداد بازدیدکنندگان (شکل ۴) نسبت به سالهای گذشته است.

یکی از نکات قابل توجه در این نمایشگاه حضور ۳ شرکت خوشنام ایرانی در ۲ حوزه مختلف در سالن های ۱ و ۴ بود.

در حوزه تولید و عرضه انواع مختلف منسوجات بی بافت ترموباند و اسپان لیث گروه صنعتی نیکو اهر در غرفه شماره ۱۶۵۸ با غرفه آرایشی بسیار زیبا و تشکیل همسان با بزرگترین شرکت های تولید کننده منسوجات بی بافت اروپایی و آمریکایی همانند دوره های گذشته نمایشگاه آخرین دستاوردهای خود در عرضه تولید محصولات آنتی باکتریال و منسوجات بی بافت اسپان لیث صد درصد پنبه ای را به معرض نمایش قرار داده بود (شکل ۵).

در حوزه تولید مواد اولیه نیز شرکت کیمیا پلی استر قم از زیرمجموعه های گروه صنعتی گلریز قم در غرفه شماره ۴۲۱۵ به عرضه انواع مختلف الیاف پلی استر و پلی پروپیلن مورد استفاده در صنایع ریسندگی و تولید منسوجات بی بافت پرداخته بود (شکل ۶).

علاوه بر این در حوزه تولید مواد اولیه شرکت چسب استحکام نیز با غرفه آرایشی زیبایی خود با نگارش جمله "خوش آمدید" به چندین زبان از جمله فارسی در غرفه ۴۲۴۵ انواع محصولات خود را جهت استفاده در صنایع منسوجات بی بافت بهداشتی عرضه نموده بود (شکل ۷).

البته لازم به ذکر است که در سال های گذشته شرکت بافتینه ملایر نیز در این نمایشگاه به صورت غرفه گذار حضور داشت که متأسفانه امسال در این نمایشگاه شرکت ننموده بود.

از لحاظ بازدیدکنندگان نیز هر چند که تعداد زیادی افراد علاقمند از ایران از این نمایشگاه بازدید به عمل آوردند اما مقایسه آمار با تعداد بسیار زیاد بازدیدکنندگان ترکیه ای حاکی از ضعف این صنعت نسبت به سایر حوزه های صنعت نساجی در ایران نسبت به کشور همسایه است (شکل ۸).

شکل ۹ - تصویری از غرفه شرکت NSC Nonwoven فرانسه

شکل ۱۰ - تصویری از غرفه شرکت Laroche فرانسه

شکل ۱۱ - تصویری از غرفه انجمن Edana

به امید اینکه در سال های آینده شاهد افزایش شرکت های ایرانی حاضر در نمایشگاه به صورت غرفه گذار باشیم.

مراجع:

۱. مقاله "نگاهی به صنعت منسوجات بی بافت"، نگارش مهندس شاهین کاظمی، دوماهنامه صنعت کهن، شماره ۶ دوره جدید، فروردین ۱۳۹۰، صفحه ۳۹-۳۳.

2. Engelhardt, A. "The fiber year 2009/10, A world survey on textile and nonwoven industry", Oerlikon textiles.

3. www.index2011.com

پی نوشت:

1- Web forming

2- Web bonding

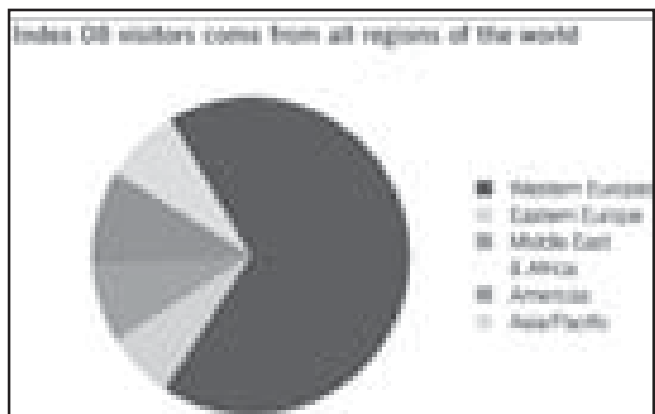
شکل ۵ - تصویری از غرفه گروه صنعتی نیکو ابهر

شکل ۶ - تصویری از غرفه کیمیا پلی استر قم

شکل ۷ - تصویری از غرفه چسب استحکام

شکل ۸ - توزیع ناحیه ای بازدیدکنندگان نمایشگاه